

Zpráva seniora o stavu Královéhradeckého seniorátu Českobratrské církve evangelické za období mezi konventy 2012-2013

Sestry a bratři, dovolte, abych vám přednesl šestou, tedy závěrečnou zprávu mého volebního období o stavu seniorátu.

Nejprve tradičně trochu statistiky:

Počet členů církve v seniorátu k 31. prosinci 2012 poklesl na 3487, tedy o 248 členů oproti 1. lednu minulého roku. Úbytek je způsoben především revizí kartotéky v Letohradu a v Hradci Králové. Zemřelo 41 členů církve. Vystoupilo 10, odstěhovalo se 5. Církevní pohřeb mělo 59 lidí, z toho 36 členů církve. Bez církevního obřadu odešlo 30 členů církve. Vypadá to tedy, že skoro každý druhý evangelík či jeho pozůstalí nemají zájem o křesťanské rozloučení. Pokřtěných bylo 25, z toho 2 dospělí. Přistoupilo 10 členů. Požehnáno místo křtu bylo 1 dítěti. Konfirmovaných bylo 8 mladých lidí. Církevních sňatků bylo 20. Večeře Páně byla vysluhována 175x, v rodině pouze 19x. Bohoslužby se konaly v seniorátu celkem 876x, ekumenické 40x.

Ze statistiky vyplývá, že se křtilo v polovině sborů, v žádném sboru nepřekročil počet pohřbů počet prstů na jedné ruce, v polovině sborů se oddávalo. Ve 4 sborech se nekoná nedělní škola, ve 3 sborech se nevyučovaly děti, konfirmační příprava běžela v 6 sborech, mládež se schází ve 4 sborech. Ve 2 sborech se nekonaly biblické hodiny.

Rád bych upozornil, že kartotéka má být vedena pravdivě. Pravidla evidence členů církve jasně stanoví, za jakých podmínek smí být člen převeden mezi členy bývalé. Není přípustné, aby se větší zásahy do kartotéky prováděly kvůli reparticím. Nebo aby se sbor stal na moment „výběrovou církví“, vyškrtal formální členy a vzápětí se opět pohroužil do poklidu mentality církve lidové. Pamatujme, že v pastoraaci okrajových členů máme všichni stále značné rezervy a velmi často se stává, že se lidé ve svých sborech objevují i po desítkách let zdánlivého či skutečného duchovního spánku.

Jen stručně shrnuji, že za posledních šest let, kdy zde předkládám zprávy o stavu seniorátu, nás ubylo celkem 608.

Seniorátní výbor se v uplynulém období sešel k řádné schůzi 5x. Jednali jsme mnohokrát elektronicky, někdy osobně i před vizitací staršovstva. Vykonali jsme 6 vizitací – v Semonících, v Hradci Králové, v Černilově, v Jičíně, v Kostelci nad Orlicí a těsně před závěrem funkčního období vizitaci v Broumově, kterou by správně měla vykonat synodní rada. Protože sbor administruji já, konala vizitaci společně s bratrem seniorátním kurátorem sestra konseniorka. Tím jsme uzavřeli druhé, nepovinné kolo vizitací po seniorátu. Napodruhé jsme se více soustředili na rozhovor o aktuálních tématech. Vykonal jsem 27 služebních cest v souvislosti s funkcí seniora. Kolegové a kolegyně ze SV absolvovali řadu dalších cest na schůze, vizitace a sliby staršovstev. Seniorátní výbor instaloval novou farářku v Černilově, sestru Rut Brodskou. Konala se individuální, možno říci, pastorační setkání s jednotlivými kolegy. V únoru jsme zprostředkovali další smírčí jednání mezi staršovstvem v Třebechovicích a členy kazatelské stanice v Týništi nad Orlicí. Některé sestry a bratři ze seniorátu naopak navštívili mě v Hronově. Rozloučili jsme se s bratrem farářem Miroslavem Hejlem.

Byl ordinován presbyter Oldřich Nekvinda z Hořic – blahopřejeme! Do služby v jiném seniorátu odešel po třech letech a dispensu bratr farář Jonatan Hudec z Kláštera nad Dědinou. Neshody kvůli nepoctivým způsobům správy sboru plus potíže spojené s životem na vesnici, snad i vzájemná rozmrzelost převážily. Sbor nedostatky odstranil a má šanci na obsazení novým kazatelem/kazatelkou. Administrátorem byl jmenován bratr farář Žárský.

Nejsou to obecně jen faráři, kteří v konfliktech ztrácejí chuť spolupracovat, a kdo se cítí být zraněni – jsou to i mnozí laici. Cítí se nepochopeni, nedoceněni, stěžují si na špatnou komunikaci s faráři. A protože většinou nemohou nebo se nechťejí nechat převést na jiný sbor, stahují se do ústraní.

Pokud jde o souhrn poznatků z vizitací – potkáváme bratry a sestry Kristově věci velmi oddané, kteří tráví ve sborech svůj volný čas. Jsou to tahouni; berou na sebe ochotně úkoly i břemena

evangelia. Vidíme je stále znovu na všech fotografiích z nejrůznějších akcí. V některých sborech jsou už teď vidět jejich nástupci. Jinde vyhlížejí budoucí náhradu s nervozitou a úzkostí. Mnozí už chápou, že misie je naprostou prioritou. Tam, kde to už vědí, mají náskok. Oproti tomu řada evangelíků považuje stále za největšího protivníka finanční problémy. Ze zkušenosti však víme, že sbor končí tehdy, když chybí lidé. Nejprve se to projeví ve staršovstvu. Majetky vždycky přežívají. Ještě u nás žádný sbor nezanikl kvůli nedostatku prostředků. Tento stereotypní omyl je třeba překonat a soustředit na misi a evangelizaci více sil.

Předpokladem k tomu je vřelá víra. Ukotvenost v zvěsti evangelia. Není to zjednodušení, když řeknu, že všude tam, kde se objevují konflikty nebo kde vládne slastný spánek, autorita Boží stojí v ústraní. Řada našich rozkolů spočívá v přebujelém egu. Jestliže večeře Páně není horizontem smíření, jestliže nejsme schopni hledat společný prospěch, růst a čest Boží, měli bychom, řečeno s nadsázkou, znovu absolvovat pořádnou konfirmační přípravu. Návrat k reformačním kořenům nám pomáhá vidět víc, než jen vlastní přežití a zájmy. Motivace k misii přichází tam, kde evangelium voní libou vůní!

Potřebujeme, aby volby byly opravdu volby. Tam, kde do funkcí volíme ty poslední zbylé a volitelné, nefunguje už rozpoznávání darů. Jistě to církev i v minulosti leckdy musela dělat stejně a znovu přišly lepší časy. Vážíme si ochoty všech, kdo na sebe úkoly berou. Zároveň si všímáme, že ve staršovstvech sedí lidé, kteří, teď to záměrně řeknu trochu nadneseně, by raději měli sedět spíše v nějakých pracovních odborech – stavebních, technických, v křesťanské službě. Ale nehodí se příliš ke kolektivnímu rozhodování. Skvěle umějí pracovat ve svém oboru, ale je pro ně nesnadné formulovat témata, nezvládají věcnou komunikaci, chybí schopnost povznést se, vést, rozlišovat důležité a nedůležité. Zároveň okoušíme občas i zázrak, jak někdo tváří v tvář odpovědnosti nějaké přijaté funkce rozkvetne, vyrostne!

V minulém období jsme slavili různá sborová a diakonická jubilea – výročí kostela ve Dvoře, výročí Diakonie v Náchodě. Spíše malé skupinky navštívily Kralice nad Oslavou. Řada aktivit se koná v Herlíkovicích v Bělči a v Tisu. Všechny sbory dávají ochotně k dispozici své prostory pro nejrůznější společné akce – děkujeme!

Opět děkuji seniorátním poradním odborům za svědomitou přípravu kvalitních setkání – byli jste o nich informováni v předložených zprávách. Díky sborům za finanční podporu. Do seniorátního poradního odboru mládeže byl jmenován bratr farář Štěpán Brodský – děkujeme! Stále nemáme zástupce v celocírkevní zpěvníkové komisi. Nikdo z oslovených nepřijal.

Děkuji staršovstvům za svědomité vyplnění dotazníků k soběstačnosti sborů. Všichni vyhlížíme chystanou odluku zároveň s nadějí na obnovu původních motivů církve, zároveň s obavami, jak obstojíme. Čeká nás velmi důkladný rozhovor o budoucnosti sborů. Bude to zřejmě největší úkol pro nový seniorátní výbor, aby spolu s konventem rozhodl o restrukturalizaci sborů a kazatelským míst v seniorátu. Neobejde se to bez modliteb a hledání toho, co je správné a potřebné pro Boží dílo mezi námi. Ukáže se, jak máme my všichni srovnané osobní priority. Jistě přežijí naše rodiny, naše domy a koníčky, kroužky a dovolené. A co církev? Zmizí tiše a ochotně? Bez boje? Bez pláče? A nebo si naopak v nouzi lépe uvědomíme, že nechceme, aby místo nás volalo kamení? Všechny sbory musejí dobře rozumět, že nejde o uchování „teplých“ farářských míst, nýbrž aby Boží lid plnil úkoly svěřené Pánem církve. Podoba církve se odvíjí od zadání, které máme, od zvěsti, které sloužíme. Je možné, že k tomu profesionální kazatele nepotřebujeme, ale pak musí jejich práci zastat někdo jiný. Když slýchám stesky na symbolickou účast na biblických hodinách (statistický dotazník vypadá úplně jinak), zdá se mi, že o odborně vzdělané teology a hlubší rozhovor příliš zájem není. Pojd'te a okuste! Vydařená biblická hodina strčí do kapsy sváteční neděli a pamatujete si toho mnohem víc než z kázání!

Sbory budou mít poměrně málo času na to, aby formulovaly své vize do budoucna a přešly na samofinancování. Máme dobré odhady vývoje týkající se peněz. Ale nedokážeme modelovat příklon či odklon srdcí. Nesmíme se nechat hned na začátku znechutit tím, že na nás dopadá negativní veřejné mínění. Musíme jednat iniciativně a rychle, vědět, co sami chceme! Zákonná úprava

vypořádání mezi státem a církvemi není transparentní; těžko jejímu vzniku a parametrům rozumíme my sami. Dosud jsme se ani mezi sebou neshodli, jak vlastně rozumět penězům, které přijímáme. Ale jednat musíme. Co nejdříve se postavit na vlastní nohy. Přitom nemyslet jen sami na sebe, ale spolupracovat s okolními sbory. Podle prvních propočtů je zřejmé, že dojde ke snížení kazatelských úvazků. Sbory se musejí rozhodnout, zda chtějí raději společného kazatele se sousedními sbory nebo svého vlastního na vlastní faře, ale třeba jen na poloviční úvazek. Budeme volit, jak ostrým tempem přejdeme na samofinancování. Jen jeden sbor v současnosti má na celého vlastního kazatele. Možná by si troufily 3 další. Sbory neuvedly, nakolik chtějí snížit úvazky. Celkově to může být 9 nebo také 6 úvazků na celý seniorát. Ale nepředbíhejme – nejstrašnější smrt je prý z vyděšení.

V posledních letech se velmi zkvalitnila práce předsednictva konventu díky Štěpánovi Brodskému. V minulosti veškeré materiály pro jednání shromažďoval a rozesílal senior. Nyní se o to stará předsednictvo s dostatečným časovým předstihem.

Od roku 2015 by měl mít Jičín vlastního kazatele – na půl úvazku s Libštátem nastoupí Petr Hudec.

Studijní volno v minulém období čerpali bratři Bárta a Čapek.

Ze SFRP si půjčily peníze sbory Náchod a Vrchlabí. Dar ze seniorátní JJ poputuje do Hořic.

Prodala se bohuslavická fara, pozemek v Bělči, pozemek v Semonicích a v Hradci Králové.

Z fondu solidarity na Personální fond žádali a obdrželi příspěvek Kostelec nad Orlicí a Nový Bydžov.

Seniorátní repartice letos opět nezvedáme. Snažíme se šetřit, jak jen to jde.

Letos pokračovaly rozsáhlé rekonstrukce církevních budov – v Jičíně, v Semonicích, v Klášteře nad Dědinou, ve Vrchlabí a drobnější opravy ve více sborech.

Seniorát má na fakultě 4 bohoslovce – Zoru Novákovou z Hradce Králové, Jana Hrudku ze Semonic, Pavla Roubíka z Náchoda a Jana Popeláře z Letohradu.

Děkuji, že jsem s vámi mohl šest let spolupracovat. Děkuji spolupracovníkům i náhradníkům ze seniorátního výboru. Pro vás, laiky, to byla velmi nesamozřejmá práce navíc. Přesto jste ji vykonávali srdcem a naplno. Vážím si času, který jsem při práci a na cestách směl prožít s bratrem seniorátním kurátorem Jaroslavem Andrejsem. Díky, Járo! Pokud jsem někoho z vás, seniorátního společenství odbyl, urazil nebo zklamal, je mi to líto a prosím za odpuštění. Jestli jsme spolu prožili i okamžiky důvěry a pravdy, Bohu díky.

Děkuji za pozornost.

Michal Kitta